

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII. NÚM. 4181 - BARCELONA, DIMECRES. 27 DE SETEMBRE DE 1916 - UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA ESTEREOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

EL BARATO

Durant tota la setmana
DESCOMPTES PROGRESSIUS

Tots els genres existents
en els aparadors numerats
es venen avui amb

50 % descompte

Hi ha gran varietat d'articles
casi tots de superior qualitat

Models d'Abrics, Vestits, i Bruses de les cases
Paquin, Niulet, Rufiandis, Giletó i altres, de París

ACADEMIA AINAUD

Corts, 638, entre Passadís de Gràcia i Claris

Solfeig, Teoria, Armonia, Composició, Cant, Piano, Violí, Viola, Violoncel·l i Guitarra.

Academia Politécnica Musical

Dirigida per D. Manuel Macià. -PIANO, VIOLÍ, VIOLONCEL·L, SOLFEIG, CANT, ARMONIA, MANDOLINA, GUITARRA.-Avís, 20.-Despatx: de 11 a 1. Scal. Tapiolas, 16.

L'ACCIO POLÍTICA

La protesta de les multituds

L'argument que els partidaris de la candidatura regionalista de Girona fan servir amb més veemença per a quedar bé després de la derrota, és el de que els seus contraris es valgueren de l'agressió i del desordre per a obtenir el resultat de la victòria.

Aquest argument, en el cas concret a que's refereix, té la seva força a la seva falsedat en la forma real en que s'hagin pogut produir aquells fets, l'averiguació dels quals depèn de moltes circumstàncies, no essent l'apassionament de la lluita la més insignificant entre elles.

Però, pel seu caràcter és una expressió més d'aquell criteri que sempre han tingut i propagat les dretes, de que les democràcies abandonades al desenfren de llurs passions, deixades a mercé de les exaltacions polítiques, fàcilment converteixen en força destructora sense límit de moralitat que retengui llur furia amb la repugnància al delictes.

Tal l'etern comentari de l'historiador, del periodista i del polític que escriu o actua al servei dels interessos de les classes directores o privilegiades, cada vegada que s'ha tingut de referir a aconteixements d'aquesta naturalesa, des de totes les bullangues del segle passat fins a la recent revolució del 1909.

I la veritat és que en aquest moment, en que les idees de transformació radical semblen estar en crisi entre nosaltres, i passem per un prematur descredit de l'impuls que donen a aquelles els moviments passionals de la multitud, aquest criteri ha fet una mica de fortuna en l'opinió i ha produït adue una mica de simpatia per als que l'usen a benefici de la derrota regionalista de Girona.

Negar la mateixa extralimitació adue delictuosa, dels fets en que aquest criteri es fonamenta, fora basar en una falsedat el nostre raonament contrari i fora, ade-

tica dels que's esgrimeixen contra els que no opinen igual que ells. En política, com en tot, les coses no tenen un valor intrínsec pel seu efecte immediat, sinó en atenció a les causes a que obeeixen i a les finalitats que's proposen.

TEATRE

Novelats. — Companyia d'En Francisco Morano. — «Los resignados», drama en 3 actes d'En Gerolamo Rovetta.

Un drama, fort, punyent, dolorós, amb tipus ben dibuixats, admirablement construït, ben dialogat, desenrotllat amb habilitat, deslorigat amb conseqüència i lògica, i amb tot, amb totes aquestes qualitats, que no són poques, l'espectador a la sortida del teatre, malhumorat i pesadós, confessa:

—No m'ha agradat.
I és que les tragèdies de fatalitat a la faiso de la que es desenrotlla en «Los resignados» no plauen decididament al públic. L'espectador espera el raig de sol que aclareixi la tenebrosa tragèdia que plana sobre el protagonista. No s'explica aquell rabejar-se suïcida en el llot de totes les deshonres, sense ni una protesta, sense ni una rebeldia. L'espectador se condol de que no apareixi revulsu quelcom que despert en l'ànima del personatge dolorós, atormat i envillit, els sentiments d'honradesa i de dignitat que eren el seu patrimoni. El protagonista en un naufragi total de la seva felicitat i de les seves il·lusions, s'enfonsa estocament sense lluita, sense gallardia, sense glòria.

Es per això que a la sortida del teatre el bon espectador dubta maliciosament de l'austeritat i la reticència de sentiments amb que se li ha dibuixat al protagonista en les escenes del primer acte. Dubta de la consistència de aquell temperament que al primer revés de la fatalitat se doblega amb la feblesa d'un maniquí, i es pregunta descòntat i maliciós si l'honestitat de que feia gala de bon principi era cosa de comèdia.

En aquest cas, no cal dir que l'obra s'empecinava pel seu propi fonament. Si l'espectador no cregués de bona fe en la reticència, en la bondat, en la fortalesa del protagonista, les seves malaurances en lloc d'interessar-lo i de commoure'l, li causarien repugnància; com repugnància li causa l'estructura moral de la seva esposa, malgrat tota la pintura esmersada per a atenuar la duresa dels seus traços.

En Morano, en l'interpretació del protagonista de «Los resignados», està sencillament co'sal. No pot demanar-se una més gran justesa ni una més intensa emoció que la que posa l'efemènt actor en la creació del seu difícil paper. En les darreres escenes del segon acte, sobre tot, ratlla l'altura dels grans tràgics italians. En elles té moments i detalls d'una meravellosa genialitat que reflexen les rures i poderoses condicions del seu temperament artístic.

Foren ben merecudes les ovacions que li tributà el públic al final de tots els actes.

CASSIMIR GIRALT

Musicals

L'Orfeo de Sans al Prat de Llobregat

Per a la tarda del dia 8 d'octubre està anunciat l'extraordinari concert que es celebrarà al «Centre Artístic» de Prat de Llobregat.

L'Orfeo de Sans, compost de ses tres seccions i dirigit per son mestre i director En Llorens Carbonell, interpretarà lo mée selecte del seu programa.

A l'arribada i com a salutació a la població, cantarà l'Orfeo davant de la Casa Comunal una de ses millors composicions.

Sabem que regna molt d'entusiasme a Prat de Llobregat per a sentir al llorejat Orfeo de Sans.

Revista Musical Catalana

L'últim número de la «Revista Musical Catalana» que acaba d'aparèixer, a més de dedicar una gran part del text a l'excursió que recentment feu l'Orfeo Català al Montserrat en celebració del XXV aniversari de la seva fundació, publica interessants treballs sobre musicologia del P. Gregori M. Suñol, d'En Josep Soler i Palet i del mestre Lluís Millet, completant-se el present fascicle amb extenses correspondències de Nova York, Roma i Suïça i amb les consabudes seccions de crítica i ressenya de concerts, de bibliografia, de noves musicals i de necrologia.

LA GUERRA DE LES NACIONS

Els voluntaris catalans a França

De les hores de lluita i de treva

«Dec dir-vos, abans que tot, la veritat, i la veritat és que, malgrat trobar-me en mig de la batalla, ben poca cosa he vist; lo que puc afirmar és que els catalans qui són a la guerra de les nacions, honoren de valent als avant-passats de la llur patria.

»D'episodis en els que ressalta el valor i l'abnegació de la gent de la nostra raça, us en podria contar a cents. Vegem aquest botó de mostra:

»Era un d'aquells dies en que formàvem a primera ratlla. Feia la vora de quaranta vuit hores que no havíem tastat calent. Cansats, amaratats per la pluja, no podíem trencar la sòn. A més, el bombardeig no parava, i el fet de barratge era intensíssim... De tant en tant, ens estremíem a causa del fet i del cansament.

»Apuntà el dia. Bò i endormiscats, somniàvem, els més, amb el cafè calent i les corresponents gotes de rom... De sopte, ens adonem de que per un terraplè situat darrera nostre algú començava a treure el cap poc a poc... Després, es dibuixà, entre la boira del matí, la silueta d'un home qui duia una garrafa a coll... Espurnejaren els nostres ulls d'alegria i agrahiment al veure que l'estimat company En Miquel Freixas, oblidant els mil perills que oferia la seva noble empresa, havia vingut, presentint el nostre estat, a portar-nos el rom que devia proporcionar un saludable escalf al nostre còs. Tots l'abraçàvem commoguts i...»

F. Muñoz.

(Del R. de M. de la Ll. E.)

«Alguns voluntaris dels qui són en depòsit a l'Algeria han demanat fer-se ciutadans francesos, i, un cop ho han lograt, han passat als altres còssos de l'exèrcit, un d'ells a l'artilleria pesada.» — Asbert. Leg. Estran. R. M. A.

D'En Miquel Freixas, l'heroi protagonista del bonic episodi retret per En Muñoz, és aquest fragment de lletra que copiem:

«Avui, després de dos anys de lluita, es vèlluma clarament el gloriós final que tindrà aquesta guerra. Atacs per totes bandes, perdut tot el llur prestígi moral, els alemanys no saben vers on moure's ni què fer. Comprenen ja que la llarga preparació militar d'Alemanya és una força nul·la davant l'admirable unió sagrada dels francesos.

»La victòria és certa, i, veient-la apropiarse, lluitem plens de coratge i confiança. El dia de la lliberació dels pobles oprimits s'atança a passos ag-

gantats; l'hora de la venjança està a punt de caure...»

«Anem en direcció per nosaltres desconeguda. No's cregui, però, que desitgem sapiguer-ho, nó! Avancem sempre optimistes, segurs de que seguim el camí que'ns ha de conduir a la victòria. Mai vindrà de massa, una mica més de glòria per als voluntaris de Catalunya!»

J. Vidal i Sardà.

(Ll. E. front de Bulgaria)

Del camp de la Vallbonne

«Tindrem per companys d'armes a molts japonesos.

»N'arribà un centenar a Lyon, per l'estació Perrache, i, sense ni tant sols aturar-se per a admirar aquella hermosa ciutat, es teren indicant immediatament el camí del «Dépôt» de la Llegió Estrangera.

»Aquellos fills de l'imperi del Sol-ixent han deixat el llur país, tot gracia i finesa, per a allistar-se sots la bandera que és símbol del sacrifici de l'Univers civilitzat per a la defensa de la Llibertat, del Dret i de la Justícia. Benvinguts!

Andreu Sardà, d'Igualada.

(Llegió Estrangera, 3 B.)

El govern francès i els

:: nostres voluntaris ::

Del Ministeri de la Guerra de la República Francesa al Diputat dels Voluntaris Catalans, M. Emmanuel Broussé, és la lletra següent:

Senyor Diputat:
Vós heu volgut demanar-me si seria possible remetre, a les famílies dels voluntaris catalans qui han mort per la França, un exemplar del Diploma instituit per la llei de 27 abril 1916.

Jo tinc l'honor de fer-vos avinent que aquesta qüestió deu ésser resolta per l'afirmativa.

Els noms d'aquests voluntaris deuen ésser remesos pels Depòsits dels còssos de tropa, interessats del coneixement del servei i encarregats de estendre els diplomes, els quals seràn adreçats a les famílies, quan el moment arribi, per la via diplomàtica.

Us serà enviada resposta, aviat, sots el timbre del «bureau» corresponent, pel que feu referencia a la qüestió de la pensió o socors anual a les famílies dels voluntaris catalans morts a la línia de foc o als mateixos legionaris ferits o mutilats.

Us faig ofrena, senyor Diputat, de la meua més alta consideració.

El ministre de la Guerra, General Roques

A. de V.

Societat d'Estudis Econòmics

Ahir tarda celebrà la «Societat d'Estudis Econòmics» l'inauguració del curs 1916-17. L'acte, que tingué lloc al local social situat en el Foment del Treball Nacional, fou presidit per don Josep Sitjas, Vis-president de l'expressada Societat, el qual després d'un breu preàmbul, concedí la paraula al secretari don Josep Cuenca, el qual llegí una concisa memoria referent als treballs socials.

Seguidament el president de la «Societat d'Estudis Econòmics», senyor Ras, donà lectura al discurs inaugural el qual té per tema: «La Orientació de Espanya».

La materia que constitueix la trama del senyor Ras, és una d'aquelles que més es presta a la discussió i a la polèmica, però tant els qui estan conformes amb la tesis que dit senyor sustentà, com si es rebutxen per complet sots punts de vista, han de reconèixer que aquest discurs és un document de gran interès. Per nostra part, en proba d'imparcialitat i a títol d'informació, ens limitarem a resumir breument lo més essencial d'aquest treball.

Manifesta el senyor Ras, que el cas més sortint de la guerra europea és la exaltació del patriotisme. Les patries,

diu, s'han revelat com unitats orgàniques i vives, i els pobles que no s'organitzin quedaran reduïts al paper de colonies de les nacions fortes.

Per consegüent, estima un greu error l'actitud del nacionalisme català i senyala el fet de que'ls més importants quetes presten llurs serveis a sò de les companyies estrangeres, de manera, que mentres prediquen una economia política, contribueixen a la desnacionalització del patrimoni català.

A judici del senyor Ras, l'orientació d'Espanya, s'ha de determinar per una necessitat interna, que és la de nacionalitzar l'economia, enfront a l'imposicions de l'extranger i per un factor històric, que és la derrota del pacifisme. S'imposa, doncs, el desenrotll de nostra potència militar i naval, i sobae tot l'esímul de l'esperit patriòtic.

Es fàcil, en efecte, renunciar a ésser potència militar, però no és possible renunciar a aqueixes contingències que acarregen un Cavite, un Santiago de Cuba, un Barranco del Lobo. Demuestra que Espanya gasia avui mes en tumar que en sa defensa nacional, i diu que si se nacionalitzaren les indústries militars, els gastos de guerra i marina, en comptes d'ésser una pèrdua, tamentarien les indústries funda-

mentals del país, vigoritzant les energies del capital i del treball.

Respecte a la política internacional, indica el senyor Ras, que les nacions sense forces pròpies, són simples peons al servei de les nacions poderoses, sense que es vegi la reprocitat; Per lo tant Espanya ha d'ésser forta si vol permanceixer aïllada, i ha d'ésser forta també i vol formar part d'alguna de les coalicions europees, puix si continuem éssent dèbils en totes parts serem víctimes, i al buscar aliats sols trobarem amos.

Espanya te, no obs ant, que desempenyar un decisiu paper internacional, amb el ràpid desenrotllament de les economies mode'nes arribarà un dia en que serà necessari construir el túnel baix l'Estrat de Gibraltar, des del punt de vista tècnic, aquesta obra és més senzilla que altres ja realitzades, i encara que semblant projecte no sigui avui més que un somni, és de aquells somnis que amb el temps són realitats.

El senyor Ras demana que Espanya es prepari per a aquest magnà obra. De modo que quan arribi el dia d'empendre-la, nostra patria per l'independència dels seus medis, i per la plena sobirania de la seva economia, estigui en situació de construir el túnel amb els seus propis recursos. Aquesta comunicació intercontinental deura implantar-se en benefici de tots els pobles interessats, i d'aquesta manera, Espanya, al servir el seu interès propi, servirà també l'interès universal.

El president de l'act', senyor Sitjas fé patent l'agraïment de la Societat de Estudis Econòmics cap al Foment del Treball Nacional, i especialment al seu digne President, senyor comte de Caralt, per l'apoi que ve prestant a dita Societat des de la seva fundació.

La Festa Major de la Barceloneta i L'Ateneu Pi i Margall

Fou l'any passat que valiosos elements del popular barri marítim, se reuniren a l'objecte d'organitzar un programa de festes, pròpies i dignes de la simpàtica barriada obrera de la Barceloneta, i al mateix temps, que desessin per sempre més la fama de xabacanes i inocentes, que tots els anteriors anys li donaven vehins i visitants, ja que aquestes sols se convertien en antiquats i molestosos jocs i en «saraus» de carrer.

Dits elements, persones aimantíssimes del districte primer, foren, si la memoria no'ns es infiel: don J. Rocha, regidor del districte; don Nicolau Casarramonà, rector de la parròquia de Sant Miquel; don Marià Martí Ventosa, actual tinent d'alcalde del districte (llavors encara no era regidor); don S. Colomina Masseras, regidor; don Patrici Arnau, president de l'Ateneu Pi i Margall; don Antoni Comas, don Pere Lobo i don Narcís Cabanes. Sols l'altesa de mires i l'amor que dits elements senten per a tant populosa barriada, podia ter que arribessin a la fi de son comés, saltant per sobre els innombrables obstacles, que en nom de la tradició molts els hi entorpien el pas, però al fi els vençeren.

Cridaren seguidament en una reunió a tot el poble de la Barceloneta, i aquest, enamorat de la concordia existent entre els més oposats elements d'olitics, i de la tasca per aquests portada a cap, premià amb unànim vot de gracies sa gestió, i després d'elogiar-los per a formar el Comitè que tenia d'entendre en tot lo referent a la Festa Major.

Més tard, dit Comitè, va nomenar les sub-comissions que tenien de portar a terme els actes que figuraven en el programa. Entre els designats hi figuraven nostres estimats correligionaris En Joan Esteve Gatuellas, En Francesc Cánovas i En Bartomeu Arnau. Indit dir que el nom de l'Ateneu Pi i Margall quedà en lloc preferent, ja que el treball que els esmentats socis prestaren a les festes fou per tothom elogiat i estimat.

No vol dir això que els demés elements que formaven part de dites sub-comissions, com són els bons republicans del «Casino Republicano» i els socis de «El Marqués de la Mina», no haguessin treballat incansablement, molt al contrari, tots ells cooperaren a mida de ses forces per a el millor éxit de les festes.

Que la feina feta l'any passat fou profitosa, ho demostra plenament el fet de que aquest any se segueix el mateix camí que l'anterior. Els components de Comitè i sub-comissions quasi són els mateixos; els nostres correligionaris que aquest any hi prenen part són: En Francesc Cánovas, En Jaume Durany, En Bonaventura Gribés i En Joaquim Royes. Per l'entusiasme que regna i els preparatius que ja s'han fet, tot la pre-

veure que l'èxit d'aquest any no desmentirà el d'anterior.

Carrers, balcons i tatxades, seran moltes les que's disputaran els premis en metalls que s'otorguen. E's veïns del carrer Pizarro, treballen nit i dia; tothom creu, vistos els preparatius, que cridarà molt l'atenció.

Les societats rivalitzen en mirar quina serà la més engalanada i concorreguda.

Els nostres amics de l'Ateneu «Pi i Margall», tiren la casa per la finestra com vulgarment se diu: guarnixen i encanten la sala; augmenten l'enllumenació elèctrica; han contractat una de les millors orquestres de Barcelona; guarnixen els carrers i portals de l'entitat, i s'han fet confectionar, exclusivament per a ells, rams i toies, artístiques i hermosíssimes. Ademés hem tingut en nostres mans, les invitacions-programes, anunciadors dels balls, confectionats en els tallers tipogràfics d'Alvarez i Arnau S. en C. en forma de cartera, i imprès a diverses tintes, que acaben d'acreditar el refinat gust artístic del seu president, nostre bon amic, En Patrici Arnau.

Els exàmens i repartiment de premis als alumnes de les escoles que sosté l'Ateneu, s'han sospès aquest any per trobar-se les classes en estat de reorganització. Per aital motiu no es podrà concedir el valios premi a la memoria a d.l. malaguanayt jove En Albert Magriñà, establert per sos bonadosos i caritatius germans donya Pepeta i don Francesc Magriñà, ex-regidor de l'Ajuntament de Barcelona.

Per a que nostres amics se facin càrreg de l'importància que assoliran aquest any les festes que cal·lebrarà l'Ateneu Pi i Margall, bastarà sols dir que el'ls dignes regidors nacionalistes En Enric Vila i En Pere Balanà, hi presen sa cooperació, logrant aquest últim, que l'Ajuntament deixi als seus organitzadors, tota l'ornamentació que necessitin.

Tampoc mancarà aquest any el cèlebre envellat, enclavat a la Plaça de la Barceloneta, mercès a l'incansable i actiu ciutadà, don Jaume Borràs, persona d'inmillorables condicions i molt estimada en la barriada.

El repartiment de bones als pobres se creu que serà molt crescut.

A tots nostra més coral felicitació.

La Diputació

SOL·LICITUT

L'Ajuntament de Callús ha sol·licitat el perdó de la contribució territorial amb motiu de la pedregada caiguda en aquell terme municipal, el dia 15 de juliol de 1914.

PEDAGÒGICS

L'Escola de Funcionaris d'Administració local recorda a tots els inscrits a la Primera Setmana Municipal que organitzà l'esmentada Escola en juliol del passat any de 1913, que poden passar tots els dies fèrers de deu a dotze del matí, per la Secretaria de la mateixa (carrer del Bisbe, Palau de la Generalitat de Catalunya), a recollir el volum publicat que conté tots els treballs de la citada Primera Setmana Municipal.

La mateixa Escola anuncia que els exàmens extraordinaris i els d'ingrés tindran lloc els dies 28, 29 i 30 d'aquest mes, següent-se encara, fins els citats dies, matricular-se si algú així ho desitja.

A la Secretaria de l'Escola de Funcionaris es donaran tots els detalls que es necessitin, lo mateix que els prospectes i programes per a l'any acadèmic de 1916-1917, proper a inaugurar-se.

—Dissabte que ve, dia 30, a les deu del matí, tindrà lloc a l'Escola Superior dels Belles Arts, els exàmens d'ingrés pel curs de 1916-1917.

Formaran el tribunal els senyors següents:

En Francisco de A. Gali, Director de l'Escola; En Ramón Oliveras, Professor interí de Química i Ceràmica a l'Escola; i En Manuel de Montoliu Filloz, i membre de les oficines Lexicogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

Govern civil

DEMANANT CLEVENÇIA

Una comissió del gremi de confeters atigüat al Govern civil per a parlar al senyor Die i Mas d'unes multes que han sigut imposades a alguns patrons d'aquell gremi que empleaven àcid bòric en la fabricació de dolços.

VISITES

Visitaren ahir al governador civil interí el senyor Quero, el diputat a Corts senyor Salas Antón, el secretari del Foment del Treball Nacional senyor Bernades i el diputat a Corts per Igualada don Manuel González Vilart.

MISERIA

Anit, a l'hora en que'l governador reb als periodistes, hi havia en son avant-despatx tres criatures, la major de les quals compta tretze anys, que anaren allà en busca de socors, puix el llur pare és mort i tenen la mare malalta a l'hospital.

Oferien un quadre de miseria veritablement enternidor. Els periodistes

les hi varen entregar algunes monedes i el senyor Die, amb molt bon acert, disposà que les tres tutelices criatures fossin de moment portades a un Asil.

De boca de tots els presents sortien frases d'indignació pel fet de que es donguessin cassos com aquest en una ciutat com Barcelona on existeix una pomposa Junta de Protecció a l'Infància la missió de la qual sembla no ésser altra que donar-se savó amb quotidianes gazetilles.

Lo que convé, senyors d'aquella Junta, és menys oficialisme, menys tràmits curialescs, menys paper sellat, menys notetes «suplicades» i més, molta més protecció a l'Infància. La caritat no ha d'ésser una bella flor de drop sense l'aroma de la virtut, ni tampoc un pretext per a lluir el copallat en solemnnis i regies d'ados.

Foment del Treball Nacional

Nota oficial

S'ens ha facilitat la següent nota oficial: «Amb l'objecte de donar compte de les gestions que ve realitzant don Josep de Caralt, President del Foment del Treball Nacional, es reuní ahir, baix sa presidència, en sessió extraordinària, el Consell Superior d'aquesta Corporació Oficial, a la que assistiren nombrosos senyors Consellers.

El senyor de Caralt posà en coneixement del Consell unes importants manifestacions que en la audiència amb que fou honorat per S. M. el Rei havia sentit de nostre August Sobirà en son recent viatge a San Sebastián. Les nobles indicacions del Rei abarquen diferents extrems, encaminats tota ells a procurar el desenvolupament de nostra economia nacional, i els que li exposà amb un domini de les matèries econòmiques, que justifiquen plenament la confiança que el país productor té depositada en S. M.

Un dels projectes a que feu referència fou el de la reconstitució de nostra marina mercant i als medis conduents per a impulsar el desenvolupament de les indústries marítimes a de que Espanya ocupi el primer lloc que li correspon. També li parlà de la manera com es podria protegir a l'agricultura.

En el transcurs de la conversació i referent-se a la situació internacional, S. M. el Rei l'honorà amb la manifestació següent:

«Autoritzo a V. per a que digui als socis del Foment que Espanya en guerra, i en guerra de la neutralitat per a anar a la guerra, i li garantixo».

Aquesta declaració fou acollida amb gran palmoteig, acordant-se fer constar en acta, a proposta del senyor Comte de Sert, un vot unànim d'agraïment, per les importants manifestacions amb que S. M. el Rei honra al senyor President del Foment del Treball Nacional.

El senyor de Caralt, donà compte també ampliat de les entrevistes que recentment ha celebrat amb el President del Consell de Ministres sobre els projectes econòmics que han vingut acompanyant el Foment del Treball Nacional i als que aludí en l'anterior sessió celebrada per la Junta Directiva.

Les explicacions del senyor President foren acollides amb palmoteig i després de diverses manifestacions formulades per distintos senyors Consellers, s'acordà igualment, otorgar un vot de gràcies al senyor de Caralt, per les gestions que acabava de donar compte al Consell, i a reiterar-li la confiança del Consell, per a que pugui continuar gestionant la favorable resolució dels distintes assumptes que estan tramitant-se en l'actualitat. Apte seguit se suspengué la sessió que es reanarà quant torni el senyor President de la Cort, aont es trasllada anit en l'express.

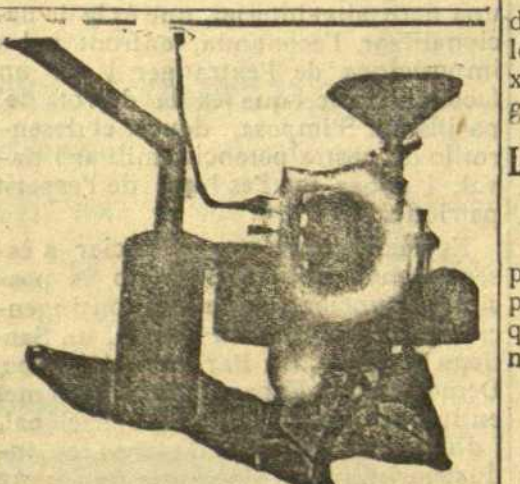
El Municipi

L'alcalde accidental senyor Duran i Ventosa ha ordenat a la Secció d'Alcantarillat la neteja de la clauveguera del carrer de Lauria entre les de Valencia i Provença atenent a reclamacions del veïnat, que es queixa del mal olor que despendeix dita clauveguera.

El regidor senyor Vila Maríegues ha formulat una moció davant la comissió de Cultura, interessant la creació de biblioteques públiques populars, a totes les barriades obreres.

L'Administració d'Imposos i Rendes, ha comunicat a la comissió d'Hisenda, que'l dia 8 de gener pròxim, finalitz el plaç de l'arrendament del kiosc destinat a la venda de begudes, instal·lat al carrer de Cortis número 634.

El nou director del Mercat de volateria, ha interessat de la comissió de Hisenda, que totes les aus, conills i ous que es consumeixin a aquesta ciutat, passin pel Mercat; que seria convenient establir un es-corrador d'aus i conills; que es destini un departament que reuneixi les degudes condicions, a dipòsit de les aus decomissades; que'l transport dels conills i aus que es decomissen a les estacions, s'efectuï en sacs de lona hermèticament tapats i de fàcil desinfecció, i per últim habilitar un departament per a la observació d'aus malaltes.

El caser La Portorriquina

Son els més bonics i aromàtics de la zona.

La Guerra Europea

Telegrames del nostre servei especial; enviats pels corresponents particulars d'EL POBLE CATALÀ

Servei radiogràfic de la Companyia Nacional de Telegrafia sense fils.

De Barcelo

La pirateria alemanya

Arribada de naufrages

Un vapor italià enfonsat

A dos quarts de tres de la matinada d'ahir arribaren al port dos bots tripulats pel capità i 32 mariners del vaixell italià «Bempark», tirat a tona per un submarí en la tarda d'ahir a alguns milles del port de Barcelona.

Els naufrages arribaren en un estat llastimós d'extenuació i quasi despullats, després d'haver lluitat amb el mar des de les primeres hores de la tarda del dilluns.

A poc d'arribar se presentaren en la Comandancia de Marina, prestant declaració sobre la forma en que ocorregué el fet.

Sembla ésser que'l «Bempark» (vaixell de 9.000 tonelles, de la matrícula de Génova), trobant-se a la una de la tarda d'abans d'ahir a 50 milles SE. de Barcelona, vegé aparèixer en l'horitzó el periscopi d'un submarí que poc a poc anà apropiant-se al vapor italià.

Quan el sumergible es trobà a poca distància, disparà una canonada a manera d'avis per a que'l «Bempark» distingués sa marxa. Després d'oïr aquest ordre rebuda, es destacà del submarí un bot amb un oficial i varis mariners, els quals pujaren a bordo i després de regonèixer la càrrega composta de 6.000 tonelles de ferro, donaren ordre de llençar a l'aigua dos bots en els quals havia d'embarcar immediatament la tripulació.

Entretant s'efectuaven aquests preparatius, l'oficial i els mariners austríacs, distribuïren varis bombes incendiàries en diferents punts del casc del vaixell, retirant-se acte seguit tots ells.

A poc de separar-se del vaixell dels dos bots amb la tripulació completa, les bombes col·locades a bordo feren explosió, inclinant-se aquell sobre la banda de babord.

En vista de que l'enfonsament no era tot lo ràpid que sens dubte desitjaven, el submarí disparà sobre el «Bempark» varis canonades, fins alograr sa completa desaparició en les aigües.

Els tripulants dels bots estigueren remant (a causa de la boira) fins les onze de la nit, hora en que divisaren les llums de Barcelona, redoblant allavors els esforços fins que entraren al port.

El cònsol d'Itàlia en aquest plaça les deu càrreg dels naufrages, començant les oportunes gestions per a que aquells tornin en el més breu plaç a llur país.

—A bordo del vapor «Balear» arribaren ahir de Palma 36 tripulants del vapor italià «Nicolò» i 22 del nordor «Butford», tirats ambdós a tona per un submarí, el dia 24 a poca distància de la costa de Mallorca.

Els naufrages quedaren a disposició dels consòls dels respectius països.

Vaixell francès que se salva.

De Marsella diuen que en el matí del 24 entrà en aquell port el vapor «Caucas», de la companyia de Missatgeries Marítimes, destinat a conduir el correu de Madagascar.

El «Caucas» fou perseguit i canonejat en el Mediterrani per un submarí i g-acies a sa velocitat i a algunes hàbils maniobres, conseguí sortir indemne de la caça.

En el moment de l'atac, tots els oficials i la tripulació, es trobaven en llurs respectius llocs, però el capità ordenà que se'n anés en tots a dormir. Malgrat de les seves ordres fou llençat al mar un bot, que després recullí altre vaixell, fent-se càrreg dels tripulants fugitius que ascendien a cinc.

D'Espanya

Lo tripulació del «Luis Vives»

Han arribat el capità i 23 tripulants del vaixell «Luis Vives». Els relats de lo que diuen del torpillejament del vaixell no dinterexen res dels ja coneguts.

La Cambra de Comerç de Valencia

VALENCIA, 26 La Cambra de Comerç ha dirigit al president del Concèl un telegrama de protesta contra els torpillejaments de que són objecte els vaixells espanyols.

Espanyol fusellat?

SAN SEBASTIAN, 27 Ampliant details de la notícia que ahir comunicarem, direm que circula el rumor que avui serà fusellat a Bayona un espanyol que residia en un

poble pròxim a San Sebastián i que feia molts viatges a França on estava amb intel·ligència amb un altre espanyol que li facilitava notícies que després suministrava als alemanys.

El dit subjecte estigué la setmana passada a Oloron, on s'entrobistà amb un compatriota seu.

La policia francesa que el seguí de prop el detingué a Hendaya i al registrar-lo li trobaren a la boïna o barrat embolicats en paper de seda, una porció de dades referents a la sortida de vaixells de ports francesos i que es suposa eren comunicats als submarins alemanys per mitjà de la telegrafia sense fils.

El detingut fou conduït a Bayona on se li formà Concèl de guerra i es diu que la pena ha estat de mort i serà executat avui o demà.

D'origen alemany no-rés

VALENCIA, 26

Un comerciant exportador de taronja ha rebut i fet pública una carta del seu corresponent a Londres advertint-li que tota mercaderia que des de primers d'octubre s'embarqui cap a Anglaterra deuria portar en el coneixement una declaració davant del cònsol anglès del port d'origen afirmant que en l'expedició no hi té interès, directe ni indirecte, cap persona d'origen alemany.

El comitè neutralisme

SARAGOSSA, 26

Per iniciativa del marquès de Polavieja el vescomte d'Espes ha convocat a una reunió per a constituir el Comitè neutralista.

La reunió s'ha celebrat en el Centre Mercantil.

S'ha discutit si el comitè havia de tenir caràcter polític i s'ha acordat que no.

Formaran el Comitè el vescomte de Espes, president, don Juli Murillo, secretari, i els vocals senyors Rocasolana, Mendizabal, Moron i altres personalitats.

Canvi d'embaixadors

MADRID, 26

El comte de Romanones ha dit que el senyor Villarrutia substituirà al senyor Piña en l'embaixada d'Espanya al Quirinal.

De l'estranger

Comunicats oficials

DE FRANÇA I BELGICA

COMUNICAT OFICIAL FRANCES DE LES TRES DE LA TARDA

PARIS, 26 Al N. del Somme els francesos que havien arribat als límits de Frigicourt han ocupat enterament aquest poble.

A la nit els elements avançats francesos han penetrat al centènim de Comblès, al mateix temps que altres destacaments de reconeixement arribaven als límits del S. de la dita població. Un d'aquests destacaments se'n apropià d'una trinxera a S. O. de Comblès i ha fet presonera una companyia alemanya.

En altres punts del front, els francesos han organitzat les posicions conquerides.

Els alemanys han reaccionat, sobretot a l'ala dreta dels francesos, on, al final de la jornada d'ahir, varen llençar contra-atacs contra les noves posicions franceses des de la carretera de Bethune al Somme. Tots aquests contra-atacs han estat rebutjats.

La xifra de presoners vàlids fets ahir pels francesos arriba a 800. A la vora dreta del Moss, els alemanys varen pronunciar ahir, cap a les vuit del vespre un violent atac entre Fleury i el fort de Thiamont. Els tirs de contenció i els focs d'ametralladores el varen rebutjar completament, inflint-los fortes pèrdues.

Aviació.—El dia 25 els avions francesos de càrrega varen lluitar 47 combats al front del Somme, essent abatuts cinc avions alemanys.

Al Woivre l'ajutant Lenoir, atacat per un avió «Triplec», després de dur combat l'ha abatut, prop de Fromesey al N. O. d'Etain.

Les esquadres franceses de bombarders han efectuat les operacions següents:

La nit del 24 al 25 varen tirar 200 granades del 120 als Alts Forns de Dillingen, fàbriques de Serrelon i estació de Metz-Sablons.

El dia 25 quatre avions amb canons varen tirar 82 granades contra les organitzacions alemanyes de Salliy, Salliy i bosc de Saint-Vaast.

El 25, a la tarda, varen ser tirats 30 projectils als vivacs de la regió de Montfalcon-Nantillois i 12 a les instal·lacions militars de prop d'Azanes.

Per fi, la nit del 25 al 26 els avions francesos han tirat 102 granades a les estacions i barriades d'allotjament de Guiscard, a l'estació de Noyon, al camp d'aviació de Hervilly i a les estacions de Ham, Fins i Boyelle.

El 25, a la tarda, un avió alemany va tirar dugues bombes que varen caure a les dunes del N. de Calais, sense cap resultat.

DE ITALIA

ROMA, 26

Al front del Trentí la lluita de artilleria ha estat més violenta que els dies anteriors. La nostra artilleria contesta energèmicament als focs de l'enemiga.

Els alpins s'han apoderat del cim del Cardinal, de 2456 metres d'alçada, situada al N. E. de Cauriol. El violent canoneig enemic, amb granades de gros calibre, ens ha impedit reforçar sòlidament la nova posició.

Al Carso un dirigible italià ha tirat bombes a les estacions de Dottegiano i Scopte, tornant sense novetat.

COMUNICAT OFICIAL ANGLÉS

LONDRES, 26

Més de 1500 presoners han estat ja filiatos darrera. Constantment arriben nous presoners. El material prè és molt considerable.

Un fort redute que seguia resistint, entre Les Boufis i Guendecourt, ha estat prè, fent presonera la guarnició.

Les nostres tropes han penetrat a la part O. de Comblès, on dominen a l'enemic.

Els alemanys han sofert grans pèrdues.

Les operacions a l'Orient

PARIS, 26

Comunicat oficial francès de l'exèrcit d'Orient

Des del Struma al Vardar, lluita d'artilleria i escaramucres bastant vives, especialment al front anglès.

Al front serbi, cap acció d'infanteria. La nostra artilleria ha canonejat violentament les posicions búlgares de la vora dreta del Brod.

E l'E. de Florina, els francesos, violentament contra-atacats per forces búlgares importants, davant d'Armencher, han resistit magníficament tots els assalts, i els assaltants, segats pels focs de artilleria i infanteria, han sofert pèrdues considerables i s'han replegat en desordre.

A l'O. de Florina els russos, en combinació amb els francesos han lluitat violents combats al N. de Armeniko, fent 50 presoners i prenent 4 ametralladores.

Notícies oficials rumanes

BUCAREST, 25

A la vall de Jini hem rebutjat alguns atacs.

Rellevo d'un embaixador

ROMA, 26

L'«Ida Nazionale» anuncia el pròxim rellevo de l'embaixador d'Espanya al Quirinal, senyor Piña i Millet, el qual, per més que és amic d'Itàlia, passa per tenir tendències germanòfiles.

Els zeppelins a Anglaterra

LONDRES, 26

Els zeppelins han volat novament damunt de les costes E. i N. E. d'Anglaterra, entre dos quarts d'onze i mitja nit.

No's tenen notícies de víctimes ni danys materials.

La situació a Grecia

LONDRES, 26

El Govern revolucionari s'ha aplegat a Macedonia, Creta, illes del Mar Egeu i el Pireu.

A Creta les autoritats civils s'han adherit al moviment revolucionari. S'ha celebrat un miting i una manifestació. Els manifestants han constituït un comitè, sota la direcció d'un coronel, comandant de divisió.

Corfú s'ha adherit igualment al moviment.

La situació diplomàtica no ha canviat.

El Gabinet segueix en les seves funcions, si bé semblen inevitables algun canvis en el ministeri.

França i l'Islam

PARIS, 26

C'Emir de la Meca ha telegrafiat a M. Poincaré expressant-li la seva satisfacció per l'arribada de les missions francesa i musulmana. Dona gràcies al qui delegà la missió i expressa la seva admiració per l'interès que la nació francesa ha manifestat per l'Islam.

prenent aquesta iniciativa en el moment que defensa la civilització i el dret de les gentes.

M. Poincaré li ha contestat rememorant la calorosa acollida dispensada a la missió francesa i fent veure per la gloria de les armes de Cherif de la Meca.

Un telegrama

PARIS, 26

El Comitè espanyol de París ha enviat al president del Concèl de ministres d'Espanya el telegrama següent:

«El Comitè Espanyol de París protesta energèmicament contra els nous atacs comesos contra la sobirania nacional, en lo referent a la nostra Marina i demana al Govern, en vista de la inutilitat de les reclamacions anteriors que per cada vaixell enfonsat el Govern s'apropi d'un vaixell igual toletatge dels refugiats a Espanya. Philips, president del Comitè.»

-De Lisboa

LISBOA, 26

Segons l'últim comunicat oficial les tropes portugueses que operen a l'Àfrica han establert comunicació amb les britàniques que ocupen Mecandani.

En les darreres operacions els portuguesos s'apoderaren de 50 fusells i 8000 cartutxos.

Ha tornat a Anglaterra la missió naval anglesa despendint-la el representant de la República i el Govern.

Conflicte ferroviari

Els successos

da-agulles, factors, capataços, moços i alguns maquinistes.

La determinació dels obrers, segons els nostres informes, obeix al disgust que hi ha produït el que la Compañia admetés a un obrer nomenat Gracia i deixés sense treball a un altre nomenat Giró, molt apreciat per tot personal de l'estació.

A les deu s'acordà l'admissió del company Giró, i tots els vaguistes tornaren al treball.

Els ànims, no obstant, es trobaven excessivament excitats, perquè molts dels obrers del Nord no estan conformes amb els procediments que ve usant la Compañia.

Per a que's llogadors es formin càrreges de com anirà el tràfic dels trens del Nord, direm, solament, que els càrreges de la vaga dels «braços» hi havien als tallers ONZE màquines en reparació.

El governador telegrafà els detalls d'aquesta vaga al ministre de la Governació, i celebrà una conferència telefònica amb el ministre de Foment.

La Política

En Concas, és mort

Ha mort el marín català i ex-ministre, En Víctor Concas. El difunt estava malalt ja feia dies al balneari de Montemayor amb l'objectiu de recuperar la salut, sense lograr-hi i suspirant remei per la seva greu malaltia.

Don Víctor Concas tenia uns 71 anys, puix havia nascut el 12 de novembre de 1845 a Tarragona. Des de molt jove s'havia sentit inclinat a la carrera de les armes, mostrant viva predilecció per la marina de guerra. En juliol del 60, es a dir, als 15 anys, ingressà a l'Armada, fent una carrera brillant, i acreditant-se en diverses ocasions com home peritíssim en les coses de mar.

Entre els fets culminants de la seva història de marín figura el de haver conduït a Cuba amb singular pericia els carabels que en la Península se construïren quan el centenari del descobriment d'Amèrica, recordant les tres famoses carabels de Colón. Era un viatge arriscat, donada la classe de vaixells en que devia fer-se, però Concas donà fi a l'empresa feliçment.

A l'any següent (1904) ascendí a capità de naví de primera classe, i en les Corts de 1905 fou elegit senador, passant a ocupar la cartera de Marina en qual càrrec demostrà molta il·lustració i fins qualitats d'orador correcte i intencionat. Des de llavors ha figurat en totes les Corts.

La seva vida parlamentària ha sigut curta, però sapigué conquistar-se un nom brillant en el partit liberal, al que prestà grans serveis.

Poseia el final dels grans creus del Merit Naval de primera, segona i tercera classes, del Merit Militar i de San Hermenegildo, medalles de Sufriment per la Patria i de Joló, medalla de pla del Salvament de Naufragos, d'Alfonso XII, Benèmerit de la Patria i de la darrera campanya de Cuba. Era además Comendador de número d'Isabel la Católica.

Havia manat el vaixell-escola de guardes marines «Nautilus» i en l'actualitat es trobava a la reserva en la que ingressà amb el càrrec de vicealmirall.

Desconsi en pau.

En honor d'En Aleu

La Casa d'Amèrica organitza per al pròxim dissabte un àpat íntim en honor de l'il·lustre català don Antoni de P. Aleu, que, després d'una breu estada entre nosaltres, sortirà el dia 4 d'octubre cap a l'Argentina.

El doctor Aleu, patriarca dels catalans radicats al Plata, ha tingut una actuació de quaranta anys en aquells països, fecundíssima per al bon nom espanyol i per a una major vinculació hispano-americana.

El peít homenatge que pensa dedicar-li la Casa d'Amèrica, no és més que compliment de lo molt que li deu Catalunya.

En la corporació americanista s'admetran adhesions a l'obsequi, de quatre a set de la tarda, fins el pròxim divendres.

Els successos del 19 d'agost

El jutjat d'instrucció de Girona ha dictat autènticament la competència al seu favor per a entendre en la instrucció de la causa amb motiu dels successos que ocorregueren el dia 19 d'agost últim, i insistint en el requeriment de inhibició que feu a la Capitania general d'aquesta regió per a que deixi d'entendre-hi la jurisdicció militar.

També ha resolt enviar al Tribunal Suprem les actuacions practicades, fins que resolgui el dit tribunal la qüestió de competència entre ambdues jurisdiccions.

Anats i vinents

Marxaren, ahir, en l'express de Madrid, el diputat a Corts senyor Cambó, don Carlos Muntades i l'ex-alcaldé de Barcelona senyor Milà i Pi.

TOT PER UNA DÒNA.—Francisc Marín Ruiz, de 28 anys, jornalier, fill de Murcia i veí de Sans, va tenir qüestions al carrer d'en Blan-

co, d'aquella barriada, amb els seus companys Bernabé Tomás, de 22 anys, ped del Foment d'Obrers, i Simó López, de 21, jornalier, per culpa d'una dona.

De resultes de la qüestió, el Marín sofria una lesió al cap. L'home se'n anà a trobar un muntador i li digué que altres dos l'havien escorregut a cops de culata de revòlver.

Els acusats negaren enèrgicament la imputació i digueren que la lesió se l'havia produïda al caure a terra per efecte d'una vigorosa patada (sic) que li aplicaren. No era cert lo dels cops de culata, perquè ningú d'ells duia revòlver; al contrari, fou el Marín qui els escorregué a ells amb un ganivet de dimensions esgarrifoses que el Marín reconegué de sa propietat.

Com la lesió solera no tenia cap gravetat, el guarda es contentà amb incautar-se del ganivet i entregar-lo al jutjat municipal, juntament amb la denúncia del fet.

PER FIGURA.—Al carrer dels Salvadors, una veïna d'un primer pis va estendre roba al balcó, però tan poc escorreguda, que l'aigua anava a raig fet, amb grans molesties dels transients que protestaven enèrgicament, i amb més molestia encara de l'amo de la botiga de sota, perquè els esquitxos el perjudicaven.

L'home va anar a explicar el cas a un municipal, qui pujà al pis i pregà a la dona amb bones paraules que traïés la roba del balcó.

Ella amb els punys als costats i mirant-se de dalt a baix al municipal, digué textualment: «que no li donava la gana de traure-la, i que ni que li manés l'alcaldé, la traïria».

Davant d'una declaració tan categòrica i clara el municipal, no estant autoritzat per a entrar al pis, prengué el nom de l'energia ciutadana i la denúncia al jutjat.

ATROPELL.—En la Rambla de Canaletes fou atropellat per un carro Vicenta Sánchez Casanovas, de 52 anys, la qual resultà amb una contusió en la part esquerra del pit.

Fou auxiliada en el dispensari del carrer de Sepúlveda.

BARALIA.—Concepció Morales Pomar i Angela Rocha Mimbela, de 70 i 40 anys respectivament, es barallaren al carrer d'Alfàndica, i la primera resultà amb una ferida contusa al cap, que li curaren en el dispensari de la Barceloneta.

Marítimes

Des del vespre del dia 25 entraren a nostre port els següents vaixells:

«Alfonso», de Marsella, amb càrrega de transit; «Marta», de Certe, en lastre; «Monte Toros», de Mahó, amb 64 passatgers i càrrega general; «Baleares», de Palma, amb 144 passatgers i càrrega general; «Villa de Soler», de Soler, amb càrrega general.

Sortien:

«Velázquez», per a Buenos Aires; «Navarra», per a Sevilla.

ANUNCIS OFICIALS

BANC HISPANO-COLONIAL

Aquest Banc substarà per compte del Excm. Ajuntament dos mil bons de Reforma amb el cupó de 31 de desembre del corrent.

El tipus de subasta i per consegüent el mínim serà 83,77 per cent.

La subasta es celebrarà el 29 del actual a les 11 del dematí.

Previ dipòsit del cinc per cent del import nominal dels valors demanats, els dies 27 i 28 del actual, de 9 a 12 del dematí i el 29 hasta les 10 del mateix, es rebrien en el Banc proposicions que podrien intervenir Bancs, Banqueros i Corredors reals d'aquesta plaça, abonant el Banc el intermediari 1/8 per cent sobre l'import nominal dels valors adjudicats.

L'import de la adjudicació deurà ingressar-lo els interessats, en el Banc el dia 30 de 9 a 12 del dematí, en efectiu a son equivalent, a satisfacció del Banc, el qual entregará en el acte els valors corresponents.

Les demes condicions formalitats i regles de la subasta, seràn les mateixes que han regit per als actes anàlegs anteriors.

Barcelona, 26 de setembre de 1916.—El Delegat del Concili d'Administració, Francisc Fontanals.

NOTICIES

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions 419.894 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi i termes mensuals de pensió pesetes 315.635, havent obert 459 llibretes noves.

La Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat, en la primera sessió celebrada després del reglamentari període de vacances, felicità efusivament al seu President, Excelentíssim senyor don Joan Perpiñá, per haver-li sigut concedida la Gran Creu de Isabel la Católica, distinció que s'estima com a reconeixement dels seus merèts i dels seus serveis fets pel senyor Perpiñá als interessos econòmics que la Cambra representa i de la impropia tasca que realitza al front de la Corporació per virtut de les extraordinàries circumstàncies que travessa la vida del comerç, i que ell, modestament, feu recaure en els mereixements de quants integren la Cambra, atribuïnt a la seva col·laboració els resultats obtinguts.

—Sempre cura, o al menys alivia, l'Elisir Estomacal de Saiz de Carlos les malalties d'estómac digüestiu, per cròniques que siguin, encara que tinguin una antiguitat de trenta anys i no s'hagin aliat amb els demes tractaments.

A dos quarts de cinc d'aquesta tarda es reunirà en el seu local de la Cambra Oficial de la Propietat, la Junta de Propietaris de la Dreta del Ensanche, baix la presidència de don Francisc Canetell, per a tractar dels greus perjudicis que a diversos carrers d'aquella zona i singularment a la Gran Via Meridiana, ocasionaria la adopció del pla d'enllaps, recentment formulat per la fecció facultativa de les Oficines municipals. La referida Junta, després d'estudiar l'assumpte, proposarà al Ajuntament les solucions que podrien adoptar-se per a aminonar tals perjudicis.

Informació Telegràfica i Telefònica

Servei especial d'EL POBLE CATALA

ESpanya

(De 9 matí a 12 nit)

Parla En Romanones

MADRID, 26

Aquest matí ha rebut el comte de Romanones en el seu domicili la visita dels ministres de la Guerra, Hisenda i Marina, amb els quals ha celebrat conferències, per a preparar assumptes de dits departaments que han de sotmetre's a la deliberació de les Corts.

Després ha anat a la Presidència i allí ha continuat rebent visites, entre elles la del capità general de Madrid i la dels senyors Moya i Luca de Tena, els quals li han parlat de la qüestió del paper.

Quan els periodistes han entrat al despatx del president sortien els senyors Moya i Luca de Tena i un reporter li ha dit al comte de Romanones:

—Sembla que surten satisfets dels oferiments que vostè els ha fet?

A lo qual ha respost el cap del Govern:

—L'assumpte està en mans del ministre d'Hisenda.

Per part meua no he de posar el menor inconvenient; molt al contrari, cal necessari molts periodics, que hi hagi molta lectura, per a que se'm combati més.

Davant el somriure dels periodistes ha afegit:

—No creguin vostès que succeirà altra cosa.

Trobo justificada la demanda de la premsa, perquè indubtablement és una de les indústries perjudicades per la guerra, però si no l'atengués es diria que ho feia per a restringir mitjans d'atac contra la meua persona.

Lo que la premsa demana no és una subvenció sinó un anticip; amb totes indústries que poguessin recobrar-se laria el mateix.

Un periodista li ha preguntat si l'assumpte aniria al Parlament, a lo qual ha contestat afirmativament, afegint que si vol pot combatre, però que hi ha el precedent d'haver estat aprovat pel Concili d'Estat, integrant la potència representants mauristes, conservadors i liberals.

Altre periodista ha interrogat el president en aquesta forma:

—Es cert que Espanya ha contestat ja una de les notes de França?

—Qui ho ha dit?—ha replicat el comte.—El ministre d'Estat.

—Doncs si ho ha dit ell que digui també quina és la nota contestada en quin sentit. Es assume que correspon exclusivament al ministeri d'Estat.

—I ara es comenta la manifestació del senyor Gimeno, perquè ningú li havia fet la pregunta.

—Doncs jo no vull que es coment la meua.

I canviant de conversa ha posat fi a l'entrevista amb els periodistes dient:

—Demà, a les Corts. Suposo que hi haurà preguntes i interpellacions, però més que encara no en tinc cap d'anunciada.

De Foment

MADRID, 26

El senyor Gasset estava aquest matí corregint les proves de la Memoria que acompanya al seu pla d'obres públiques i que repartirà entre els senadors i diputats.

Ens digué que estava molt satisfet de l'acord que es prenia al Concili de ministres de que el parlament es discutís primer el pressupost extraordinari, com fa temps anuncià ell que hauria de fer-se.

Respecte a la qüestió dels navilers va dir que es molt complexa i tant important que el Govern no deu deixar de dedicar a ella un sol dia.

—La Direcció general d'Agricultura ha dirigit una real ordre circular als governadors civils recordant-los-hi el compliment de la llei de plagues del camp.

Mort d'En Concas

MADRID, 26

A les primeres hores de la tarda se ha rebut a Madrid la notícia d'haver mort als banys de Montemayor, província de Càceres, l'ex-ministre de Marina don Víctor Concas.

Mori ahir, a les quatre de la tarda, en la finca d'un íntim amic seu, on es trobava fa algun temps per atendre a la seva salut, molt delicada.

Els successos de Manzaneres

MADRID, 26

El ministre de la Governació ha manifestat que en la visita que li han fet aquest matí els representants del Congrés ferroviari que es celebra actualment a Madrid, els dits representants han protestat contra l'empleu de la força pública a Manzaneres.

El senyor Ruiz Giménez els ha contestat que ell abans que ningú lamentava l'ocorregut i així ho havia manifestat a la premsa que fidelment ho reproduí.

Espanya

Per a Mataró

MADRID, 26

El ministre de Foment ordenarà a fi de mes, l'execució de les obres de desvio de rius a Mataró, per a lo qual es lliurarà l'oportuna quantitat dintre de la primera quinzena d'Octubre, pugnent procedir-se a la colocació de la primera pedra de l'obra dintre del pròxim mes.

En Romanones i En Villanueva

MADRID, 26

A la Presidència del Concili han conferenciat al vespre, el comte de Romanones i el president del Congrés senyor Villanueva. Se suposa que hauran acordat l'ordre dels debats del Congrés.

Noticies del Congrés

MADRID, 26

Malgrat ésser avui la revetlla de l'obertura de les Corts, el saló de conferències del Congrés estigü desamitat, concorrent solament tres o quatre diputats, alguns periodistes i els habituals concorrents.

El senyor Villanueva assistí al seu despatx de la Cambra, on estigü conversant amb els periodistes.

Ens digué que la sessió que demà començarà a dos quarts de quatre i que's dedicará gran part d'ella a donar compte del despatx ordinari, que és voluminós, i al sorteig de les sessions.

Aquí fins que'l ministre d'Hisenda no lleixi els Pressupostos i comenci la discussió d'aquests, no podrà canviar-se el règim d'hores de sessió, perquè tota variació té de proposar-se a la Cambra per a que aquesta resolgui.

Negà el senyor Villanueva que hagi introduït cap rebaixa en el pressupost de la Cambra. Lo que ha fet ha sigut presentar una moció a la comissió de govern interior proposant algunes reduccions referent a la qual dita comissió resolrà.

La sessió del dijous—següí dient el president del Congrés—se dedicará a despatxar suplicatoris, dels quals hi ha 31 expedients, però la comissió solament accedeix que se'n concedixin tres.

Més de la guerra

D'Espanya

Nota d'Alemanya

La guerra submarina

MADRID, 26

Es diu que el Govern alemany ha enviat una nota als països neutrals notificant-los que va intensificar molt la acció dels submarins contra Anglaterra, per a fer més eficaç el bloqueig.

Anyadeix la nota que quants vaixells de països neutrals es dirigeixin a Anglaterra portant contrabando de guerra, s'exposarà a ser torpedejats.

COMUNICAT OFICIAL FRANCES

DE LES ONZE D'ANIT

Preses de Combles

Els francesos s'apoderen de 30 ametralladores i fan 12.000 presoners

PARIS, (Torre Eiffel) 26, 11 nit

Al N. del Somme, prossegueix la batalla amb èxit, per a les tropes aliades, conquistant, amb poques hores, els objectius fixats per al segon dia de la lluita.

Les tropes franceses reanudaren la ofensiva aquest matí, i conquistaren tota la part de la població de Combles, situada a l'E. i al S. de la via fèrria.

Nostres patrulles entraren a Combles, en unió amb les tropes britàniques, les quals penetraren a la part NE. de la població.

Després, calgué en nostre poder la població sencera.

El botí fet és considerable. Els alemanys havien acumulat, en els subterranis de la població, una enorme quantitat de municions i queviures, de totes classes.

Els francesos reculliren uns 100 ferits i 100 cadavres.

Aquesta tarda, nostres tropes, conquistaren un petit bosc, situat al N. de Fregicourt, i s'apoderaren de la major part del terreny, fortament organitzat, entre aquest bosc i l'extrem O. del de Saint Vaase, a l'E. de la carretera de Bethune.

La xifra de presoners, valits fets pels francesos, és d'uns 12.000 i prenguerem unes 30 ametralladores.

Diversions públiques

Teatres

TIVOLI! TIVOLI!

Avui, dimecres, matí i tarda vermuth. A un quart de cinc. Primer «El mundo comedia» o «El baile de Luis Alonso». Segon, «El chico de las pañuelas». Tercer, «Isidra» o «Las 49 provincias». Regalades les localitats. Entrada, 50 céntims.—Nit, a un quart de deu. Primer, «Molinos de viento». Segon, «Serfina el pintore», Les funciones, d'avui, son de comit de la Banqueta.

Teatre de Novetats

Compagnia cómic-dramàtica

FRANCISCO MORANO

Avui, dimecres, nit, a un quart de deu. La joquina comica en un acte, «Entre doctores» i el drama, en tres actes, d'èxit grandís, «LOS RESIGNADOS» (i després).

Triomf immens d'En Morano. Exit colossal. Demà, dijous, tarda, a les cinc. Grandís matí i a tres actes, «En Pere Calderon de la Barca, «El alcalde de Zalamea».—Nit: Quinta representació de l'obra, d'immens èxit, «Los

Darrera hora

D'Espanya

Per a Mataró

MADRID, 26

El ministre de Foment ordenarà a fi de mes, l'execució de les obres de desvio de rius a Mataró, per a lo qual es lliurarà l'oportuna quantitat dintre de la primera quinzena d'Octubre, pugnent procedir-se a la colocació de la primera pedra de l'obra dintre del pròxim mes.

En Romanones i En Villanueva

MADRID, 26

A la Presidència del Concili han conferenciat al vespre, el comte de Romanones i el president del Congrés senyor Villanueva. Se suposa que hauran acordat l'ordre dels debats del Congrés.

Noticies del Congrés

MADRID, 26

Malgrat ésser avui la revetlla de l'obertura de les Corts, el saló de conferències del Congrés estigü desamitat, concorrent solament tres o quatre diputats, alguns periodistes i els habituals concorrents.

El senyor Villanueva assistí al seu despatx de la Cambra, on estigü conversant amb els periodistes.

Ens digué que la sessió que demà començarà a dos quarts de quatre i que's dedicará gran part d'ella a donar compte del despatx ordinari, que és voluminós, i al sorteig de les sessions.

Aquí fins que'l ministre d'Hisenda no lleixi els Pressupostos i comenci la discussió d'aquests, no podrà canviar-se el règim d'hores de sessió, perquè tota variació té de proposar-se a la Cambra per a que aquesta resolgui.

Negà el senyor Villanueva que hagi introduït cap rebaixa en el pressupost de la Cambra. Lo que ha fet ha sigut presentar una moció a la comissió de govern interior proposant algunes reduccions referent a la qual dita comissió resolrà.

La sessió del dijous—següí dient el president del Congrés—se dedicará a despatxar suplicatoris, dels quals hi ha 31 expedients, però la comissió solament accedeix que se'n concedixin tres.

Més de la guerra

D'Espanya

Nota d'Alemanya

La guerra submarina

MADRID, 26

Es diu que el Govern alemany ha enviat una nota als països neutrals notificant-los que va intensificar molt la acció dels submarins contra Anglaterra, per a fer més eficaç el bloqueig.

Anyadeix la nota que quants vaixells de països neutrals es dirigeixin a Anglaterra portant contrabando de guerra, s'exposarà a ser torpedejats.

COMUNICAT OFICIAL FRANCES

DE LES ONZE D'ANIT

Preses de Combles

Els francesos s'apoderen de 30 ametralladores i fan 12.000 presoners

PARIS, (Torre Eiffel) 26, 11 nit

Al N. del Somme, prossegueix la batalla amb èxit, per a les tropes aliades, conquistant, amb poques hores, els objectius fixats per al segon dia de la lluita.

Les tropes franceses reanudaren la ofensiva aquest matí, i conquistaren tota la part de la població de Combles, situada a l'E. i al S. de la via fèrria.

Nostres patrulles entraren a Combles, en unió amb les tropes britàniques, les quals penetraren a la part NE. de la població.

Després, calgué en nostre poder la població sencera.

El botí fet és considerable. Els alemanys havien acumulat, en els subterranis de la població, una enorme quantitat de municions i queviures, de totes classes.

Els francesos reculliren uns 100 ferits i 100 cadavres.

Aquesta tarda, nostres tropes, conquistaren un petit bosc, situat al N. de Fregicourt, i s'apoderaren de la major part del terreny, fortament organitzat, entre aquest bosc i l'extrem O. del de Saint Vaase, a l'E. de la carretera de Bethune.

La xifra de presoners, valits fets pels francesos, és d'uns 12.000 i prenguerem unes 30 ametralladores.

Diversions públiques

Teatres

